

arallegim

El comissari Maigret investiga els Estats Units

JORDI
NOPCA

Els ciutadans de Tucson, Arizona, fa l'efecte que "viuen a plena llum". Jules Maigret observa que

"no hi ha ombres inquietants arrossegant-se per les parets, ni cortines tirades que amaguen els interiors confortables". El comissari menciona també que els cotxes van d'un lloc a l'altre tranquil·lament, habitats per conductors que no fan sonar el clàxon i que s'aturen –en sec– quan el semàfor els ho demana, canviant sobtadament del verd al vermell.

L'ambient relaxat, benestant i alhora tenebrós d'una petita ciutat del sud dels Estats Units és, probablement, el que el lector menys avesat a les intrigues acabarà recordant de *Maigret en los dominios del coroner*. Simenon la va escriure del 21 al 30 de juliol del 1949, però havia tingut temps d'impregnar-se del paisatge i dels habitants de Tucson. Els dos anys que hi va viure li van permetre transformar el que veia en una escenografia senzilla, però d'una gran efectivitat, que recorre tota la novel·la. En un primer pla hi ha la investigació d'un metge forense que vol determinar si la mort de Bessy Mitchell ha estat un accident o un assassinat. La jove de 17 anys perd la vida atropellada per un tren a la matinada, però les circumstàncies del decés són prou particulars perquè Maigret –que és de viatge i es limita a observar– s'ensumi que alguna en passa: Mitchell havia estat bevent tota la nit acompanyada de cinc militars de l'Air Force, i havia tingut relacions com a mínim amb dos d'ells. Tornant de Nogales a Tucson en cotxe, s'aturen al desert, però les versions dels militars són contradictòries.

Rere la història, el comissari investiga la conducta americana, des de l'addicció a la Coca-cola fins a l'abús d'alcohol. "Have a drink!", li recomana tothom, i Maigret obeeix sense abaixar la guàrdia, descobrint que a l'exèrcit hi van a parar molts joves que anteriorment han delinquit, i que les infidelitats matrimonials són constants, però pautades: només es donen en determinats bars, i l'endemà tothom surt de casa amb la camisa neta i planxada, havent oblidat la nit anterior, preparats per començar de zero. ♦♦

MAIGRET
EN LOS
DOMINIOS...
GEORGES
SIMENON
ACANTILADO
TRAD. CARIDAD
MARTÍNEZ
168 PÀG./16 €

JULIAN FINNEY / GETTY IMAGES

Si Federer fos escriptor seria Foster Wallace

PERE
ANTONI
PONS

En cuerpo y en otro recopila materials periodístics, literaris o purament fetixistes de David Foster Wallace

(1962–2008). Per als familiaritzats amb l'obra de l'escriptor nord-americà, servirà per constatar un cop més el seu talent inaudit i multifforme. Per als que no n'hagin llegit mai res, els farà de porta d'accés al seu virtuosisme narratiu i a la seva particular mescla de sensibilitat desbordant i intel·ligència analítica. La traducció de Javier Calvo s'intueix esplèndida.

Una de les millors peces del llibre és el reportatge-retrat sobre Roger Federer. Hi relata "la experiència de presenciar el juego de Federer" en la final de Wimbledon que el suís va disputar amb Rafael Nadal el 2006. Foster Wallace hi fa un desplega-

ment prodigiós de recursos. Amb una mirada alhora poètica i científica, analitza comparativament els dos jugadors, fa un repàs de l'evolució de l'esport, es recrea en l'estupor meravellat de veure en directe un cos humà eficaç com una màquina i gràcil com un animal... "Lo que pasa con Federer es que es Mozart y Metallica al mismo tiempo". El mateix es pot dir de David Foster Wallace, amb la seva prosa musculosa i alada i amb la seva capacitat per convertir el tennis d'alta competició en un tema propici per a l'especulació estètica i espiritual.

Democracia y comercio en el Open de Estados Unidos té com a nucli dramàtic un partit entre Pete Sampras i Mark Philippoussis. El reportatge és sobretot interessant perquè, si bé l'escriptor hi exerceix de reporter postmodern –espurnejant d'ironia, detallista microscòpic, interessat per l'actualitat més cadu-

ENCUERPO Y
EN LO OTRO
DAVID FOSTER
WALLACE
MONDADORI
TRAD. JAVIER CALVO
300 PÀG./18,90 €

La imitació de la vida quotidiana

JOAN
GARÍ

Explicaré, d'entrada, que sóc una mica especial a l'hora de posar-me a llegir contes. Sempre he pensat que un relat

curt és un delicat mecanisme de relotgeria que respon a unes lleis implacablement exigents, la conculcació de les quals fa naufragar sense remissió els millors propòsits. Hi passa, un poc, com amb l'aforisme. L'aforisme –l'ària de la literatura– es resol satisfactòriament amb uns pocs elements i la brevetat –la concisió extrema– sol ser l'excipient necessari de tot plegat.

No he connectat amb els contes d'Isidre Grau i crec que seria deshonest si ho ocultara. Els seus relats no són de la mena que a mi m'agra-

den. Naturalment, això només és una opinió, però em paguen per expressar-la –i els meus fills bé han de menjar–. Per al meu gust, concretament, als contes d'Isidre Grau els manca intensitat expressiva, els llasta una verborrea innecessària.

També diré, però, que això es podria formular de manera que resultara més afalagador per a l'autor. Cabria assegurar, des d'un altre punt de vista, que Grau té molta habilitat per a replegar el llenguatge col·loquial i que excel·leix, per exemple, imitant el registre verbal de les dones madures amb molta vida viscuda, com passa a *Ella va dir no* i *Viure sola*. La seua narrativa breu, així, es resol en una imitació de la vida quotidiana en el que té d'inesgotable, de proteica, de vacil·lant.

EL DÍA DE
L'INCIDENT
ISIDRE GRAU
EDITORIAL METEORA
192 PÀG./18 €

ca–, també hi adopta un to i una actitud de cronista èpic. Com que els jugadors són d'ascendència grega, tracta l'enfrontament com una "guerra del Peloponeso posmoderna", farceix el text de vibrants referències hel·lèniques i descriu "la tremenda belleza sobrenatural" del joc de Sampras...

Originalitat i lucidesa

També són de lectura imprescindible els assaigs titulats *Futuros narrativos y los autores notoriamente jóvenes* i *La (por así llamarla) enorme influencia de 'Terminator 2'*. El primer, escrit a finals del 1987, és una reflexió sobre l'aleshores nova generació de narradors nord-americans, encapçalada per la tropa del Brat Pack (Bret Easton Ellis, Jay McInerney...). Foster Wallace hi lamenta que molts autors caiguin per sistema "en uno o más de los espantosos tres campos siguientes": "Nihilismo de Grandes Almacenes", "Realismo Catatónico, alias Ultraminimalismo, alias Carver del Malo", y "Hermetismo de Taller". I ho complementa amb l'explicació de tres fenòmens que han marcat la nova generació, que també és la seva: la televisió, els programes d'escriptura creativa i "una revolución en la forma en que la gente culta entiende la función y las posibilidades de la narrativa seria". El segon assaig és sobre "el Porno de efectos especiales" en què Hollywood, diu, s'ha especialitzat. Són textos crepitants d'originalitat i de lucidesa.

Foster Wallace és un lector perspicax, sever amb gràcia, entusiasta amb rigor. Queda clar en les ressenyes a *L'amant de Wittgenstein*, de David Markson, en els poemes de Zbigniew Herbert i en una biografia de Borges. Molt destacable és la ressenya indexada que dedica a una antologia de poemes en prosa: desenfadada, brillant. El volum inclou les llistes de paraules curioses que l'autor col·leccionava. Només aporten aquell suplement de raresa sofisticada que sembla requerir la literatura postmoderna. No podria ser més sobrer. Les seves obres no necessiten apèndixs rutilants, de la mateixa manera que Usain Bolt no necessita les cames de fibra de carboni d'Oscar Pistorius. ♦♦

Els personatges del seu últim llibre, *El día de l'incident*, publicat per Meteora, són homes i dones madures, si no velles, que posen la vida a la taula de dissecció. La manera de narrar revela un autor amb un ofici prou exercitat, com per exemple en *El mestre de dibuix*, on un treballador de banca prejubilat decideix dedicar-se a la seua autèntica vocació, que és la pintura; el retrobament amb el fill del seu antic professor, un antic oficial de l'exèrcit republicà, dóna peu al narrador per a evocar-ne la figura.

Segons diu el mateix autor: "Encara que la vida sol discórrer per camins coneguts, sempre ens arriba l'oportunitat de redescobrir-nos sota una altra claror". El lector haurà de decidir si aquesta claror li resulta suficientment intensa. ♦♦